

“La premsa lliure està amenaçada”

Míriam Iscla portarà a l'Auditori de Pineda, el proper 7 de maig, l'obra *Dona no reeducable*. Foto: Ros Ribas

Als 13 anys es va enamorar del teatre al Centre Cultural de Pineda. Foto: Alba Pujol

ALMUDENA MONTAÑO

Quan cursava el segon curs de medicina, Míriam Iscla (Pineda, 1966) va fer les proves per entrar a l'Institut del Teatre, una idea que feia temps que li rondava pel cap. La sorpresa -tant per ella com per a la seva família- va ser que la van acceptar. Des del primer dia ja es veia que destacava a nivell interpretatiu i va rebre el Premi Extraordinari d'Interpretació de la promoció 1987/1990. La seva trajectòria professional com a actriu és extraordinària, tant al teatre, com a la televisió i la ràdio. I també els seus treballs com a guionista i directora. Tot i que ha treballat més al teatre que a la tele, es va fer popular a TV3 amb *Jet Lag*, una sèrie de *T de Teatre*, la companyia que va cofundar amb les seves companyes de l'Institut del Teatre i que va deixar al 2008 per començar una carrera en solitari. És filla del director de teatre Artur Iscla, que va fundar l'any 1980 l'Escola de Teatre del Centre Cultural i Recreatiu (CCR) de Pineda de Mar. El proper 7 de maig torna al seu poble, Pineda, per representar *Dona no reeducable*, un monòleg sobre Anna Politkóvskaia, la periodista russa assassinada l'any 2006 per anar en contra del posicionament rus en el conflicte txetxè.

Què significa per a vostè representar aquesta gran obra a Pineda, el seu poble?

Anar a Pineda a representar aquesta funció em fa moltíssima il·lusió. Sobretot perquè sempre són les pinedenques i els pinedencs els que es desplacen i em donen suport venint a veure funcions que faig a Barcelona, i és una manera d'agrair aquest suport.

L'any 1980 el seu pare va fundar l'Escola de Teatre de Pineda i vostè en va formar part de la primera formació i va col·laborar amb el CCR de Pineda fins que va entrar a l'Institut del Teatre. Quin records guarda d'aquella època?

Jo tenia uns 13 anys, i ho recordo com la primera comprensió real que fer teatre requeria de molta feina al darrere, de molts aspectes que calia desenvolupar, de la importància del rigor, de voler fer les coses ben fetes... i de ser lúdics.

Manté actualment alguna relació amb la gent del Centre Cultural i Recreatiu de Pineda o amb alguns dels actors amb els quals va començar?

Mantinc una relació esporàdica i puntual però molt sincera amb la gent del Centre i de Pineda en general. Érem amics i amigues i ho seguim essent, cadascú amb una vida diferent i amb experiències, algunes compartides i d'altres no, però jo vinc del teatre amateur, i vinc del Centre Cultural. Aquí és on em vaig enamorar del teatre i el primer amor m'ha portat on sóc.

Té previst una sessió de treball amb el grup d'adults Teatrerus del Teatre de Pineda?

He de dir que des de l'escola de Teatre Artur Iscla sempre em proposen participar d'alguna manera i, malgrat les ganes que en tinc, se'm fa difícil trobar un forat per poder venir a treballar amb el grup d'adults... De fet, tinc projectes on hi poso "per fer a Pineda", però em costa trobar el forat; més que res perquè no m'agradaria només venir a fer una Màster Class, sinó alguna cosa de més durada en la qual el treball esdevingui alguna cosa més. De totes maneres potser haurem de començar per una Màster Class i deixar aquest "quicom més" per més endavant.

L'obra que portarà a l'Auditori de Pineda, el proper 7 de maig ja ha rebut el Premi Butaca 2016 al millor espectacle de format petit i les crítiques teatrals són excel·lents. Està satisfeta?

N'estic molt satisfeta! Sobretot perquè és un tipus de teatre molt diferent del que havia fet fins ara.

És teatre denúncia i em requereix tocar-me altres tecler que com a actriu no havia fet fins aleshores. A més, m'ha donat l'oportunitat de treballar amb un text brutal i una direcció de mestre com és la de Lluís Pasqual. El tema és de rabiosa actualitat. El terrorisme d'Estat. La llibertat de premsa. La necessitat d'estar ben informats. El compromís amb la veritat. L'honestat amb un mateix. Ser conseqüent amb una mateixa... Es pot demanar més?

Dona no reeducable es va estrenar al Teatre Lliure, després se'n va anar de gira fins arribar al Teatro Español amb la versió castellana. Quina acollida ha tingut l'obra a Madrid?

Ha estat una acollida meravellosa! La mateixa que vaig tenir al Teatre Lliure. La funció té interès actual, i genera indignació, reflexió i debat. El teatre és cultura i ha de generar aquestes accions. L'idioma és el de menys. La història, que a més és real, és la que produeix interès i, sobretot, pensament. La importància de la premsa lliure ens permet créixer en la reflexió.

Aquesta obra la va escriure el dramaturg italià Stefano Massini un any després de l'assassinat. El director Lluís Pasqual es va quedar captivat per aquest potent text i de seguida va pensar en vostè per a la interpretació. Sap per què?

Aquesta pregunta te l'hauria de respondre Lluís Pasqual... Jo et puc dir que quan la vaig llegir em va provocar una gran necessitat de fer-la. Em sento molt afortunada que me la proposés en Pasqual.

L'obra és una reflexió sobre la llibertat de premsa i l'ofici de periodista. Creu que actualment els periodistes gaudeixen de la llibertat de premsa?

La premsa lliure està amenaçada. Si en una roda de premsa fas una pregunta incòmoda et fan fora de

la sala a empentes, t'ignoren o te la contesten per plasma: és la llei mordassa... Si la premsa està amenaçada, la població serà més pobra en pensament i en llibertat de decisió, menys intel·ligent i amb menys criteri... A qui li interessa una població així? Hem de pensar a qui afavoreix que el poble no pensi i, segurament, la indignació d'aquest pensament ens farà actuar diferent. Hem de valorar, i molt, la premsa lliure.

Per què el Kremlin definia a Ana Politkóvskaia com a "no reeducable"?

Segons l'opinió d'un membre del gabinet de presidència del Kremlin: "Els enemics de l'Estat es divideixen en dues categories: els enemics a qui se'ls pot fer entrar en raó i els incorregibles. Amb aquests darrers no es pot dialogar i això els converteix en no reeducables. Cal que l'Estat faci servir tots els mitjans dels que disposa per eliminar del territori aquests personatges no reeducables." Una persona no reeducable molesta, no segueix les ordres del poder i, per tant, s'ha d'eliminar. Això és el que van fer amb l'Anna Politkóvskaia, la van assassinar. Terrorisme d'Estat.

A la capçalera de la seva web professional es llegeix "Sóc una formigueta: sóc de treballar, me'l donin petit, el paper, o me'l donin gran". És molt estricta a l'hora de preparar un personatge?

Preparar els personatges és un camí llarg. La meua feina és aquesta i la faig amb tot el rigor de què sóc capaç. Jo surto al damunt d'un escenari a explicar una història i la gent surt de casa seva, paga una entrada i seu a platea a viatjar amb el que jo li explico. No puc fer la meua feina a mig gas. Ni ho sé fer, ni puc, ni vull permetre'm no tenir rigor.

Quin ha sigut el paper que més li ha costat interpretar?

Tots els papers tenen la seva petita

o gran dificultat. Tots. A uns hi arribes més ràpid i d'altres et costen més, però el moment de buscar com és el personatge és el més estimulante de tot el procés.

El paper de Diana que va interpretar durant sis anys a la sèrie de televisió *Jet Lag*, li ha marcat la seva carrera?

La Diana és un personatge que em genera molta riada, fer de Diana em va regalar moments molt divertits! *Jet Lag* va ser una incursió "semi-teatral", que és el que és la sit-com, que em va enriquir com a actriu i em va regalar treballar com a guionista i directora. Un regal en tota regla.

Amb la formació T de Teatre, que va cofundar quan va sortir de l'Institut del Teatre amb cinc companyes (Carme Pla, Mamen Duch, Rosa Gàmitz, Marta Pérez i Àgata Roca) va fer molts altres treballs. Com recorda aquells moments?

Era un moment en què només volíem treballar i no volíem estar a casa esperant. Érem dones joves plenes d'energia que no buscàvem l'èxit sinó feina, i vam decidir crear-nos-la. Va ser un regal trobar-nos, i amb tot el que va passar després es van ajuntar molts factors que van fer que d'aquella trobada naixés una Companyia amb identitat pròpia com T de Teatre. Vaig donar el millor de mi durant 17 anys a la companyia i ella a mi també! Després vaig tenir la necessitat de deixar aquest camí i seguir el meu propi. Això també ha estat un encert perquè he pogut gaudir de molts altres companys i companyes, d'altres maneres de fer, de directors i directores i de textos molt diversos que m'han fet créixer moltíssim com a actriu i com a persona.

Quins són els seus hobbies?

M'agrada fer coses amb les mans, m'agrada dibuixar, m'agrada no fer res, m'agrada ballar... i tinc la sort que m'agrada molt la meua feina. Sóc una dona afortunada. ■